

Sygn. akt I C 2559/22

Uzasadnienie wyroku z dnia 14 lipca 2023 r.

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, w pozwie wniesionym w dniu 21 lipca 2022 r. żądał zasądzenia od pozwanego (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 2.590,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 5 lipca 2022 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że objęta żądaniem pozwu wierzytelność nabyta została przez powoda od kredytobiorcy M. S. w drodze cesji wierzytelności pieniężnych wynikających z zawartej w dniu 13 lipca 2021 r. pomiędzy (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. a kredytobiorcą – konsumentem umowy kredytu konsumenckiego nr (...). Jako materialno-prawną podstawę roszczenia powód wskazał art. 45 w zw. z art. 30 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, podnosząc, że dochodzone pozwem roszczenie wynika ze skorzystania przez kredytobiorcę z instytucji sankcji kredytu darmowego.

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 26 sierpnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt II Nc 6411/22 Referendarz sądowy uwzględnił powództwo.

Pozwany (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (dalej także jako Bank), reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wniósł skutecznie sprzeciw od wspomnianego nakazu zapłaty. W sprzeciwie żądał oddalenia powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł brak legitymacji powoda względem roszczenia objętego pozwem oraz wywodził niespełnienie przesłanek, które przemawiałyby za zastosowaniem sankcji kredytu darmowego, upływ terminu do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, nieskuteczność pełnomocnictwa udzielonego powodowi, gdy chodzi o złożenie takiego oświadczenia, a ponadto nieudowodnienie roszczenia co do wysokości.

Za podstawę wyroku Sąd Rejonowy przyjął następujące ustalenia:

W dniu 13 lipca 2021 r. pozwany (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z konsumentem M. S. umowę pożyczki nr (...) na łączną kwotę 13.739,56 zł, na którą złożyła się całkowita kwota pożyczki (kwota pożyczki bez kredytowanych kosztów pożyczki) w wysokości 10.000 zł oraz kwota 5.857,10 zł przeznaczona na zapłatę kosztów związanych z udzieleniem pożyczki, kredytowana przez Bank.

Okres kredytowania strony ustaliły na 48 miesięcy.

Należna pozwanemu prowizja za udzielenie pożyczki została przez strony ustalona w kwocie 1.763,32 zł, do zapłaty której pożyczkobiorca zobowiązał się przy wypłacie przez Bank pożyczki.

Należne pozwanemu koszty zabezpieczeń w postaci ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia na wypadek utraty źródła dochodu, choroby lub hospitalizacji zostały przez strony ustalone w kwocie 1.976,24 zł, do zapłaty której pożyczkobiorca zobowiązał się również przy wypłacie przez Bank pożyczki.

Strony ustaliły, że pożyczka będzie oprocentowana według zmiennej stopy procentowej, w dniu zawarcia umowy pożyczki wynoszącej 7,2 % rocznie, a zależnej od stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego.

Zmiany oprocentowania pożyczki w trakcie obowiązywania umowy mogły nastąpić w przypadku wystąpienia okoliczności przewidzianych w § 5 ust. 3 i 4 umowy.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki wynosić miała 27,75 %.

Całkowity koszt pożyczki wynosić miał 5.857,10 zł.

Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę, obejmująca całkowitą kwotę pożyczki oraz całkowity koszt pożyczki, wynosić miała 15.857,10 zł.

W umowie pożyczki przewidziano ponadto uprawnienie pozwanego do pobierania opłat i prowizji za poszczególne czynności związane z obsługą pożyczki, zastrzegając możliwość zmiany wysokości takich opłat i prowizji w trakcie obowiązywania umowy w przypadku wystąpienia przynajmniej jednego z wymienionych w § 3 ust. 2 umowy warunków.

Na taki wypadek przyznano zaś pożyczkobiorcy uprawnienie do wypowiedzenia umowy.

W umowie zastrzeżono ponadto uprawnienie pożyczkobiorcy do dokonania przedterminowej spłaty całości lub części pożyczki. Spłata miała być dokonywana zgodnie z pisemną dyspozycją pożyczkobiorcy.

W umowie wskazano także na uprawnienie pożyczkobiorcy do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia. Oświadczenie miało być skuteczne jeśli pożyczkobiorca dostarczy je lub wyśle na adres wskazany we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy przed upływem tego terminu.

(okoliczności niesporne)

Na podstawie umowy cesji nr (...) M. S. przelał na powoda (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wierzytelności pieniężne wynikające ze wskazanej wyżej umowy pożyczki zawartej z pozwanym w dniu 13 lipca 2021 r., obejmujące w szczególności wierzytelności o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów oraz wierzytelności o zwrot kosztów w związku z wcześniejszą spłatą kredytu konsumenckiego, wraz ze wszystkimi związanymi z tym wierzytelnościami, m.in. odsetkami za zwłokę i opóźnienie.

(okoliczności niesporne)

W dniu 20 czerwca 2022 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., działając jako pełnomocnik M. S., złożyła w jego imieniu pozwanemu oświadczenie przyjmujące za podstawę art. 45 w zw. z art. 30 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim i wskazujące, że ze względu na poniższe naruszenia stwierdzone w treści umowy pożyczki nr (...) z dnia 13 lipca 2021 r. pożyczkobiorca korzysta z instytucji sankcji kredytu darmowego, o której mowa w art. 45 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. W piśmie zawarte zostało ponadto wezwanie do zapłaty przez Bank kwoty 2.590,49 zł tytułem zwrotu odsetek uiszczonych od kredytu oraz pozostałych kosztów kredytu.

(oświadczenie, k. 18-23)

W oświadczeniu tym wyszczególniono naruszenia następujących przepisów:

- art. 30 ust. 1 pkt 10 i 16 w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim ze względu na to, że w treści umowy nie określono procedury i warunków, na jakich koszty kredytu mogą ulec zmianie, zwłaszcza gdy następuje jego wcześniejsza spłata;
- art. 30 ust. 1 pkt 16 w zw. z art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim poprzez bezzasadne uzależnienie prawa do wcześniejszej spłaty kredytu od złożenia stosownej dyspozycji na piśmie;
- art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim poprzez błędne wskazanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitej kwoty do zapłaty przez konsumenta ustalonej w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia;
- art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim z uwagi na bezpodstawne ograniczenie przez Bank swojego obowiązku w zakresie informowania kredytobiorcy o zmianie oprocentowania od zadłużenia

przetерminowanego poprzez udostępnienie aktualnej wysokości oprocentowania dla zadłużenia przetерminowanego na stronie www.pkobp.pl oraz w oddziałach Banku;

- art. 30 ust. 1 pkt 15 w zw. z art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim poprzez niepoinformowanie kredytobiorcy przez Bank o prawie do odstąpienia od umowy kredytu w sytuacji przewidzianej w art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a także sformułowanie prawa odstąpienia od umowy przez kredytodawcę w taki sposób, który może sugerować obowiązek wykorzystania wzoru formularza oświadczenia o odstąpieniu od umowy przekazanego przez kredytodawcę;

- art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez niedookreślone sformułowanie klauzuli zmiennego oprocentowania ze względu na posłużenie się odesłaniem do stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego;

- art. 30 ust. 1 pkt 10 i 12 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie poinformowania konsumenta o ryzyku obciążenia kosztami postępowania sądowego lub kosztami postępowania egzekucyjnego na wypadek niewykonania umowy przez kredytobiorcę;

- art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu kosztów związanych z prowadzeniem rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego, który miał służyć do spłaty kredytu;

- art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu kolejności zaliczania wpłat na poczet należności kredytodawcy;

- art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu kolejności zaliczania wpłat na poczet należności kredytodawcy;

- art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu warunków ubezpieczenia oraz zwrotu składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej.

(oświadczenie, k. 18-23)

Podstawę powyższych ustaleń stanowiły twierdzenia stron o faktach pozostających poza sporem oraz przedstawione dowody z dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości Sądu Rejonowego oraz nie była kwestionowana przez strony postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Brak było podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 10 i 16 w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez niewskazanie warunków zmiany kosztów kredytu w razie wcześniejszej spłaty ze względu na brak wyjaśnienia, że w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Według art. 30 ust. 1 pkt 10 tej ustawy umowa o kredyt konsumencki powinna określać informację o innych niż odsetki kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach, w tym opłatach za prowadzenie jednego lub kilku rachunków, na których są zapisywane zarówno transakcje płatności, jak i wypłaty, łącznie z opłatami za korzystanie ze środków płatniczych zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki, na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 16 tej ustawy umowa o kredyt konsumencki powinna określać prawo konsumenta do spłaty kredytu przed terminem oraz procedurę spłaty kredytu przed terminem.

Z kolei na podstawie art. 49 ust. 1 tej ustawy w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą.

Artykuł 30 ust. 1 pkt 10 tej ustawy wyraźnie wskazuje na koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki. Przepis ten należy wyklądać z uwzględnieniem przepisu art. 10 ust. 2 lit k Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG, stosownie do którego w umowie o kredyt w sposób jasny i zwięzły określa się wszelkie inne opłaty powstałe w związku z umową o kredyt oraz warunki, na jakich opłaty te mogą ulegać zmianie.

Jako koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, nie kwalifikują się te koszty, o które obniżeniu ulega całkowity koszt kredytu w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy.

Z art. 49 ust. 1 wspomnianej ustawy wynika, że koszty, o które obniżeniu ulega całkowity koszt kredytu w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie stanowiąc mogą koszty poniesione przez konsumenta przed tego rodzaju spłatą.

Podkreślić należy, że koszty takie nie muszą być znane kredytodawcy na etapie zawierania umowy, skoro nie wie on, czy spłata całości kredytu przed terminem określonym w umowie nastąpi, a jeśli tak, to kiedy będzie ona miała miejsce.

Nie można zatem przyjąć, aby na kredytodawcy ciążył obowiązek wskazywania kosztów, których wysokość ani podstawa ustalenia nie są znane kredytodawcy w chwili zawierania umowy.

Ponadto brak było podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez niewskazanie warunków zmiany kosztów kredytu w razie skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 45 ust. 1 tej ustawy.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 tej ustawy w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c tej ustawy konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie.

Skoro w razie skorzystania z takiego uprawnienia konsument zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu, nie wchodzi nawet w rachubę jakakolwiek zmiana kosztów kredytu.

Wobec tego nie można zarzucić pozwanemu niewypełnienia obowiązku wskazania warunków zmiany kosztów kredytu w razie skorzystania z uprawnienia przewidzianego w art. 45 ust. 1 tej ustawy.

W ocenie Sądu Rejonowego nie było także podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 16 w zw. z art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez uzależnienie wcześniejszej spłaty kredytu od złożenia dyspozycji na piśmie.

Stosownie do treści art. 48 ust. 2 tej ustawy kredytodawca nie może uzależnić wcześniejszej spłaty kredytu od jego poinformowania przez konsumenta, co ma dać wyraz pełnej swobody kredytobiorcy co do przedterminowego spełnienia świadczenia.

W myśl § 7 ust. 1 umowy pożyczki objętej sporem wcześniejsza spłata miała być dokonywana zgodnie z pisemną dyspozycją kredytobiorcy.

Dyspozycję należało rozumieć jako polecenie konsumenta skierowane do kredytobiorcy dotyczące wykonania wcześniejszej spłaty.

Należy zatem stwierdzić, że nie stanowiła ona wymagania kredytodawcy polegającego na uzależnieniu wcześniejszej spłaty kredytu od poinformowania kredytodawcy przez konsumenta.

Ponadto brak było podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez błędne wskazanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitej kwoty do zapłaty.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 pkt 7 tej ustawy umowa o kredyt konsumencki powinna określać rzeczywistą roczną stopę oprocentowania oraz całkowitą kwotę do zapłaty przez konsumenta ustaloną w dniu zawarcia umowy o kredyt konsumencki wraz z podaniem wszystkich założeń przyjętych do jej obliczenia.

Zgodnie z art. 5 pkt 10 wymienionej ustawy stopa oprocentowania kredytu to stopa oprocentowania wyrażona jako stałe lub zmienne oprocentowanie stosowane do wypłaconej kwoty na podstawie umowy o kredyt w stosunku rocznym.

Stosownie do treści art. 5 pkt 12 tej ustawy rzeczywista roczna stopa oprocentowania to całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym.

W myśl art. 25 ust. 1 pkt 1 tej ustawy kredytodawca przy ustalaniu rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania uwzględnia całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, z wyłączeniem opłat z tytułu niewykonania swoich zobowiązań wynikających z umowy o kredyt oraz opłat innych niż cena nabycia towaru lub usługi, które konsument jest zobowiązany ponieść bez względu na sposób finansowania tego nabycia.

Podobnie według art. 3 lit. i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG rzeczywista roczna stopa oprocentowania oznacza całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym, w odpowiednich przypadkach, wraz z kosztami, o których mowa w art. 19 ust. 2.

W myśl art. 19 ust. 1 i 2 wspomnianej Dyrektywy rzeczywistą roczną stopę oprocentowania, która równa się w stosunku rocznym aktualnej wartości wszystkich zobowiązań (wypłat, spłat i opłat), przyszłych lub istniejących, uzgodnionych przez kredytodawcę i konsumenta, oblicza się zgodnie z wzorem matematycznym podanym w części I załącznika I, a do celów obliczania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania ustala się całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta z wyłączeniem opłat należnych od konsumenta z tytułu niedotrzymania przez niego jakichkolwiek zobowiązań określonych w umowie o kredyt oraz opłat innych niż cena zakupu, które z tytułu nabycia towarów lub usług jest on zobowiązany ponieść bez względu na to, czy transakcja dokonywana jest w gotówce, czy za pomocą kredytu.

Z kolei w myśl art. 5 pkt 8 wspomnianej ustawy całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta to suma całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu.

Natomiast zgodnie z art. 5 pkt 6 lit. a i b tej ustawy całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach – z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta.

Odpowiednio według art. 3 lit. h wspomnianej Dyrektywy całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta oznacza sumę całkowitej kwoty kredytu i całkowitego kosztu kredytu ponoszonego przez konsumenta.

Zgodnie z art. 3 lit. g tej Dyrektywy całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta oznacza wszystkie koszty łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami oraz wszelkimi innymi opłatami, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, które to koszty znane są kredytodawcy, z wyjątkiem kosztów notarialnych; uwzględniane są tu także koszty usług dodatkowych związanych z umową o kredyt, w szczególności składki z tytułu ubezpieczenia, jeżeli, dodatkowo, zawarcie umowy dotyczącej usługi jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach.

W świetle przytoczonych przepisów trafnie pozwany uwzględnił prowizję za udzielenie pożyczki przy ustalaniu rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania oraz całkowitej kwoty do zapłaty.

W przypadku, gdy zgodnie z umową kredytu część kapitału jest przeznaczona na sfinansowanie odsetek, opłat, prowizji lub innych kosztów ponoszonych przez konsumenta w związku z umową o kredyt konsumencki, pojęcie wypłaconej kwoty, o której mowa w art. 5 pkt 10 wymienionej ustawy, obejmuje także część kapitału kredytu przeznaczoną na sfinansowanie kosztów związanych z tym kredytem. Decyduje o tym wykładnia językowa wyżej cytowanego przepisu, który przecież nie wymaga, aby wypłata nastąpiła do rąk konsumenta. Wobec czego należy przyjąć, że wypłata może być również dokonana w celu pokrycia zobowiązań konsumenta, w tym zobowiązań do zapłacenia kosztów związanych z kredytem. Za taką argumentacją przemawia także wykładnia systemowa, bowiem w świetle art. 69 ust. 2 pkt 2 Prawa bankowego przyjmuje się, że odsetki nalicza się od całości kapitału kredytu, niezależnie od sposobu wypłacenia tego kapitału (por. Czech Tomasz, Komentarz do art. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, teza nr 232, w: Czech Tomasz, Kredyt konsumencki. Komentarz, wyd. II, Opublikowano: WKP 2018). Podkreślić również należy zalety funkcjonalne takiego rozwiązania. Dopuszczalność dyspozycji pokrycia za pomocą części kwoty kredytu udostępnianej kredytobiorcy kosztów udzielenia tego kredytu stanowi z reguły dla niego korzyść ekonomiczną, bowiem dzięki temu nie musi on wcześniej gromadzić środków, które byłyby mu niezbędne do pokrycia tych kosztów, a w związku z tym do uzyskania kredytu.

Brak było podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez publikowanie aktualnej rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego na stronie internetowej pozwanego.

Według art. 30 ust. 1 pkt 11 tej ustawy umowa o kredyt konsumencki powinna określać roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, warunki jej zmiany oraz ewentualne inne opłaty z tytułu zaległości w spłacie kredytu.

Publikowanie przez pozwanego po zawarciu umowy z konsumentem aktualnej rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, po każdorazowej jej zmianie, na stronie internetowej pozwanego, publicznie dostępnej oraz stale utrzymywanej na serwerze pozostającym w dyspozycji pozwanego, na obecnym etapie rozwoju usług sektora bankowego spełnia funkcje udostępnienia tego rodzaju informacji na trwałym nośniku, który w myśl art. 5 pkt 17 wspomnianej ustawy stanowić ma materiał lub urządzenie służące do przechowywania i odczytywania informacji przekazywanych konsumentowi w związku z umową o kredyt, przez czas odpowiedni do celów jakim informacje te służą oraz pozwalające na odtworzenie tych informacji w niezmienionej postaci.

Sąd Rejonowy nie stwierdził także naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 15 w zw. z art. 53 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez błędne poinformowanie konsumenta o uprawnieniu do odstąpienia od umowy.

Według art. 30 ust. 1 pkt 15 tej ustawy umowa o kredyt konsumencki powinna określać termin, sposób i skutki odstąpienia konsumenta od umowy, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5 tej ustawy, a także kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym.

Z kolei w myśl art. 53 ust. 1 i 2 tej ustawy konsument ma prawo, bez podania przyczyny, do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, a jeżeli umowa o kredyt konsumencki nie zawiera elementów określonych w art. 30 tej ustawy, konsument może odstąpić od umowy o kredyt konsumencki w terminie 14 dni od dnia dostarczenia wszystkich elementów wymienionych w art. 30 tej ustawy.

Wbrew twierdzeniom powoda z postanowienia § 15 ust. 1 umowy pożyczki objętej sporem nie wynikało, aby pozwany uzależnił skuteczność odstąpienia przez konsumenta od tej umowy od skorzystania z załączonego do umowy formularza oświadczenia o odstąpieniu. W postanowieniu tym jedynie wskazano, że oświadczenie o odstąpieniu powinno zostać skierowane na adres podany we wspomnianym formularzu.

Zarzut powoda co do naruszenia przez pozwaną powyższych regulacji należało zatem uznać za niezasadny.

Nietrafnie powód wywodził naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim ze względu na niedookreślone sformułowanie klauzuli zmiennego oprocentowania wobec posłużenia się odesłaniem do stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego.

Stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego jest bowiem ogłaszana przez ten bank centralny, jej wysokość stanowi okoliczność powszechnie znaną i nie musi być komunikowana każdemu kredytobiorcy osobno na trwałym nośniku.

Brak było także podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 10 i 12 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie poinformowania konsumenta o ryzyku obciążenia kosztami postępowania sądowego lub kosztami postępowania egzekucyjnego na wypadek niewykonania umowy przez kredytobiorcę.

Ani obowiązek poniesienia tego rodzaju kosztów, ani ich wysokość nie są zdadne do ustalenia na etapie zawierania umowy kredytu, stąd trudno wymagać od pozwanego, aby wskazywał na to w postanowieniach umowy kredytu.

Brak było również podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu kosztów związanych z prowadzeniem rachunku oszczędnościowo – rozliczeniowego, który miał służyć do spłaty kredytu.

Rachunek ten nie służył bowiem wyłącznie do obsługi udzielonego kredytu, a koszty prowadzenia tego rachunku regulowały postanowienia odrębnej umowy o jego prowadzenie.

Nietrafnie wywodzone także naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu kolejności zaliczania wpłat na poczet należności kredytodawcy.

Kwestie te regulował bowiem § 6 ust. 8 umowy kredytu, szczegółowo określający kolejność zaliczania wpłat na poczet należności kredytodawcy.

Brak było wreszcie podstaw do przyjęcia naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez zaniechanie wskazania w postanowieniach umowy kredytu warunków ubezpieczenia spłaty kredytu oraz zwrotu składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej.

W § 2 pkt 2 umowy kredytu wskazano bowiem poszczególne wypadki ubezpieczeniowe, a ponadto precyzyjnie określono wysokość składki obciążającej kredytobiorcę, natomiast postanowienia § 18 umowy kredytu szczegółowo określały warunki proporcjonalnego zwrotu uiszczonej składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej. Obciążająca kredytobiorcę składka ubezpieczeniowa została ponadto wliczona w całkowity koszt kredytu, obok odsetek oraz prowizji. Natomiast odesłanie do powszechnie dostępnych ogólnych warunków ubezpieczenia świadczonego przez (...) S.A. oraz (...) S.A., gdy chodzi o szczegółowe postanowienia umowy ubezpieczenia zawieranej przez kredytobiorcę z ubezpieczycielem za pośrednictwem kredytodawcy, nie naruszało art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy.

Wobec niestwierdzenia w sprawie niniejszej naruszeń przewidzianych w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, które mogłyby stanowić podstawę skorzystania przez pożyczkobiorcę z sankcji kredytu darmowego, oświadczenie pożyczkobiorcy w tym przedmiocie należało uznać za nieskuteczne.

Ze względu na to brak było podstaw do uwzględnienia powództwa obejmującego roszczenia wywodzone z sankcji kredytu darmowego.

Wobec uwzględnienia najdalej idących zarzutów podniesionych przez pozwanego w sprzeciwie od nakazu zapłaty, pozostałe okazały się nieistotne dla rozstrzygnięcia.

Niemniej podzielić należało podniesiony przez pozwanego zarzut nieskuteczności pełnomocnictwa udzielonego powodowi, gdy chodzi o złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego.

Pełnomocnictwo ogólne (k. 24), na podstawie którego powód złożył w imieniu kredytobiorcy oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, nie zostało bowiem udzielone na piśmie, tak jak tego wymaga, pod rygorem nieważności, art. 99 § 2 k.c.

Wprawdzie art. 78¹ § 2 k.c. stanowi, że oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej, niemniej dotyczy to jedynie przewidzianego w art. 78¹ § 1 k.c. oświadczenia woli w postaci elektronicznej opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

W niniejszej sprawie pełnomocnictwo ogólne udzielone przez kredytobiorcę powodowi nie zostało natomiast opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Podstawę orzeczenia o kosztach procesu stanowiły art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z którymi przegrywający sprawę powinien zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, w tym wynagrodzenie reprezentującego go pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym.

Zachodziła zatem podstawa do zasądzenia na rzecz pozwanego od powoda tytułem kosztów procesu kwoty 917,00 zł obejmującej wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900,00 zł ustalonej na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

Podstawę zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kosztów procesu od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty stanowił natomiast art. 98 § 1¹ k.p.c.

Z tych względów Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji.

Sędzia Robert Belczącki